

Nro. 2.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ÉS AR. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Januarius 6-dik napján,
1809-ik esztendőben.

B é c s.

A' múlt December elein kezdődött rendkívül való hideg időekkel meg nem elégedvén, engedelmesebbet kívántunk. Az azután következett havas és lágyabb idővel sem vóltunk meg elégedve, hanem keményebbet ohajtottunk. Tegnap előtt a' szüntelen esett eső a' mély havat el mosván, ez ellen is zugolodtunk, az ez után következett hideg idővel sem vóltunk meg elégedve, rész fzerént azért, mivel a' jéggel bé vont útzakon szábadon 's félelem nélkül nem sétálhattunk, tész fzerént pedig azért, mivel az útzakon lévő hó el olvadván, szánkákkal magunkat

B

nem múlathattuk. — A' szüntelen való és sokáistar-
tott havazások alatt nemcsak a' mezőkön, hanem
a' városban is a' házaknak héjazatjain annyira meg-
gyült a' hó, hogy a' mezőkön, és város útzain a'
gyalog embereknek és szekereknek igen bajosan le-
hetett járni. — Az utásoknak meg könnyebíteté-
sekre az ide való építésre és utakra ügyelő Directo-
rium egy olly három szegeletü alkotmányt talált és
készítetett, mellybe lovak, vagy ökrök fogattatván
annak éles része az utakon lévő nagy havat két felé
vágja, 's két oldalra tolja. Ma olly nagy hideg van,
a' millyen ezen a' télen meg nem vólt.

Örömmel jelenthettyük, hogy a' mi szeretett
Császárnénk és Királynénk Eö Felsége előbbi egés-
ségetelenségéből lassan lassan felgyógyúl, és nagy
reménysége van az eránt a' Publicumnak, hogy ez a'
közönséges tiszteletet, 's szeretetet érdemlő Fejede-
lem Asszony, az egész Austriai Monarkianak örö-
mére tökéletesen meg fog gyógyúlni.

Az ennekelötte esztendővel fel állított Sz. Leo-
pold Rendjének innep napja, a' jövő vasárnap fog
tartatni, a' midön azon Rendnek tagjai a' Fels. Csá-
szári udvarnál azon rend ekeiségeivel fel ruháztatva
tartoznak meg jelenni.

Az ide való forma ruhas polgároknak igen köl-
tséges forma ruhájok, melly miatt sokan közülök
adoságba verték magokat, a' Felsőség mostani ren-
delései szerént szorosabb határok közzé szorítatnak,
's többé annyi arannyal és ezüstel nem fognak fé-
nyeskedni. — Valamint ezeknek a' fegyveres pol-
gároknak, úgy a' tartománybéli vedelmező seregek-
nek fegyverben való gyakoroltatások, a' midön az
időjárása engedi, tovább is folytattatik.

Herczeg Eszterházy a' két udvari és a' Wiener theatrumoknak igazgatását, mellyhez több ide való Herczegi házak, nevezetesen Schwarzenberg és Lobkowitz Herczegek közösek voltak, most egészen magára válalta, és hogy azokat a' Bécsi Publicum előtt kedvesekké tehesse, semmi költségének nem kedvez.

Nem régiben igen irtodztató gyilkosság történt ezen városnak szomszédtságában Nickelsdorffban. Tudniillik egy ifjú, és egynéhány hetekig házasságban élt asszony, maga 27 esztendőös férjét, hogy szeretőjével öszve kelhesen, éjel az ágyban meg ölte, 's holt testét egy vén asszonnal a' helységen kívül az árokba hajította. Mire nem viszi a' vak szeretet az embert? A' következett napon mindjárt ki tudódott a' gyilkosság, 's a' gyilkos is, és meg fogattatván tömlöczre vetetett, a' hol minekelötte érdemlett büntetését el vette volna, harisnyája kötőjét öszve kötven magát felakasztotta. Az újabb Austriai törvény könyv szerént akasztófán végeztetett volna ki e' világból.

Magyar Ország.

Vaczi Karátsony Havának 22-dik napján 1808. E' most már végére folyó 1808. ik esztendőben Kis Asszony Havának 8-ik napján, Eö Kir. Fő Herczega Károly Ambrus Vaczi Megyénknek volt kedves, és közönségesen szerezett Administratora, most pedig Esztergomi Érsek, és Országunk Primásza, a' mi Méltos. Püspökünknek és édes Atyáknak Kamánházy László Urnak, ki tsak negyed nappal annakelőtte érkezett vala ide meg, látogatására jöven, bennünk ki mond-

hatatlan örömet szerzett. — Látván ugyanis Eö Kir. Fő Herczega az egész Váczi Közönségnek, és minden jelenvölt Úri Rendeknek, kiváltképen pedig a' mi Méltos. Püspökünknek eljövetelel támadt örömet, leg vigabnak és igen meg elégedetnek lenni láttatott. Ennek örök emlékezetben leendő megmaradására, és az Eö Kir. Fő Herczega eránt való mély és szakadatlan tiszteletének tanúbizonyságára a' mi mostani szeretett Püspökünk, Méltos. Kámánházy László Ur Eö Nagysága, egy négy szegeletü márványköre illy felülirást mettzetett és készitetett:

In. Memoriam.

Diei. VI. ID. AVG. Anni. Christiani.

MDCCCVIII.

Quam. Carolus. Ambrosius. Ferdinandi. Archiducis.

Et. Beatricis. Estensis. Filius.

Divae. Mariae. Theresiae. Nepos.

Francisci. Augusti. Patruelis.

M. Ludovicae. Aug. et. Reginae. Frater.

Vaciensis. Episcopatus. Administrator. Hungar. Primas.

Cum. Vacium. Inexpectata. Adparitione. Bearet.

Ab. Abitu. Suo. Omnium. Sibi. Jucundissimam.

Verbis. Benignissimis. Iterum. Ac. Saepius. Dixit.

Et. Ladislao. Kámánházyo. In Eppatu. Successori. Éjus.

Clero. Populoque. Vaciensi.

In. Tanti. Principis. Obsequia. Effuso.

Honorificentissimam. Fecit.

Aeternum. Grati. Exultantisque. Animi.

Monumentum.

Ezen márványköből ékefsen, és meg aranyozott betűkkel készült emlékeztető Irás és Jel a' Váczi Püspöki lakháznak leg dízesebb helyére, a' hol minden abba fel menőnek, és onnan lejövőnek leg először is szemeibe tűnik, a' falba vagyon helyheztetve. — Így kezdi az igaz hiveséges Izeretet, így a' mélységes háladatos tisztelet e' Királyi vérből származott nagy férfiúnak, édes Hazánk reményének, és fő Papjának emlékezetét ez által is örökösíteni.

Nagy méltóságú Szenkirály Szabadgyai Rozsos Pál, Cs. K. titkos Tanácsos és Veszprémi Püspök Eö Excellentiáját, Méltos. Milassin Miklos Cs. K. belső Tanácsos, és Székesfejérvári Püspök Eö Excellentiája, mint azon végre kegyelmessen kirendeltett Kir. Commissarius, a' múlt Decemb. 20-ik napján iktatta bé azon Fő Páfztori hivataljába. Ily nképen szokta meg jutalmaztatni a' mi Kegyelmes Fejedelmünk a' maga hiveinek köz haszonra terjedő érdemeit.

Frantzia Birodalom.

A' 19 ik Párizsi Zsurnálok Spanyol Országának jelenvaló környülállásiról így szólak: A' Franczia hadi seregek, úgymond, már Uj Kasztiliának fő városába Toledóba is minden ellentállás nélkül bé marsiroztak. Ennek a' városnak népefsége hajdan 135000 lélekre, most pedig tsak 25000-re megyen, ezek is pedig töbnire mind szegények, és hajlékaik is dülő félben vannak. Annál pompásabbak a' templomok, 's annál gazdagabbak a' klastromok. Az oda való Erseknek jövedelme két millio 350000 liverre megyen esztendönként. — Retiro, vagy Buen Retiro, mellyet Madridd meg vételének alkalma-

tofságával a' mi katonáink leg elsőben el foglaltak, a' régi Spanyol Királyoknak lakó palotájok volt. Ez egy felette nagy, de semmi formát nem mutató köhalom, mellyben egy teátrum, porcellán fabrika, és az a' kért vagyon, mellyben a' Publicum sétálni 's mulatni szokott.

A' múlt Decemb. 7-ik napján, a' Spanyol Országai Ersekekhez, Püspökökhöz, a' Szerzetes Rendeknek Előjáróihoz, és a' Consistoriumnak Előülöihez, a' Madridd előtt való táborból következő foglalató hirdetményt intézett Napoleon Császár: „Azok a' győzedelmek, a' mellyeket az Espinosai, Burgosi, Tudelai. és Somo-Sierroi tsata helyekenn seregeink az ellenségén vettek, ezeknek Madriddba való bé marsirozások, és az a' különös fzerentse, mellynek eszközlése által mi ezen várost minden sérelem nélkül a' haramjárnak és pártosoknak kezek között, a' kik a' legbetsületesebb lakosokat is sanyargatták, ki szabadítottuk, birt minket a' jelenvaló hirdetménynek kiadására 's Kigyelmetekhez való intézésére. — Azt kívánnyuk, hogy ennek a' hirdetménynek vétele után, Kigyelmetek a' mi népeinket mingyárt a' templomokba gyűjtsék, 's illendő könyörgések alatt Te Deum laudamust tartsanak, hálakat adván a' mindenható Istennek, hogy Ő Sz. Felsége a' mi fegyvereinket meg áldotta, a' mi népünknek ellenségeit, és a' száraz Európa tsendefségének meg háborítóit szégyenbe ejtette, a' kik a' szakadásoknak lelkét szüntelen ebreszgetni meg nem szünnek azért, hogy a' közönséges zürzavarok, és az ezekből a' nemzetekre áradó fzerentsétlenségek között magok monopoliumát, az az, másoknak ki rekesztésekkel való kereskedéseket meg erősithessék s. a. t.

Azok a' Montpellieri hires Orvos Doctorok,
a' kik minapában IV. Károly volt Spanyol Országi
 Király gyógyítására küldettek, 's Eö Felségét ve-
 szedelmes nyavalyajából szereztséfsen kigyógyított-
 ták, királyi módon megajándékoztattak. A' Király-
 né igen betses gyűrűjét maga újáról le vonván, a'
 nékiek adatott ajándékok mellé ragasztotta.

A' Madrirtban bé marsirozott, és még mostis
 ott lévő Frantzia hadi tisztek ezen Kir. várost kö-
 vetkezőképen festik le: „Madrirt, úgymond, né-
 hány középfzerü tetökon fekszik, 's három óra alatt
 könnyen körül lehet jární. Semmi erőfsége nintsen,
 körül van ugyan kerítve, de tsak sárból tsinált tég-
 lával. Az útzák töbnire mind tágasak 's egyenesek,
 az Alcala nevezetü útza 200 lépés szélefségü. —
 Az éjeli lámpások által való világosítás ditsiretet ér-
 demel. — A' város környéke, melly homokos, és
 termékenyetlen, az idegeneknek nem tettzik, a' mel-
 lyenní semmi előfat, semmi legelő mezöt látní nem
 lehet. A' szomszéd helységekben lévő vendégfoga-
 dók épen olly mótskosak, tisztátalanok, szegények
 mint a' több Spanyol Országi tartományokban. Egye-
 dül a' város mellett folyó Manzanares nevezetü fo-
 lyóviz mentében, a' Buen-Retiró mellett vannak olly
 árnyékos helyek, a' mellyeken a' kellemetes idök-
 ben a' Madrirti szép nem és ifjak sétálni 's múlatní
 szoktak. Ebben a' folyó vizben a' nyári heves idök-
 ben semmi viz nintsen, ellenben a' midön a' Madrit-
 ti tetökön lévő havak el olvadnak, annak vize na-
 gyon megárad. — Sória városa mellett, mellyet
 a' Frantzia hadi nép néhány héttel ennekelötte már
 el foglalt, a' régi hires Numantzia városnak még
 most is vannak némelly maradványai. Ezt a' várost,

a' mint a' regi historiákban olvassuk, a' Kristus születése előtt 150 esztendővel a' mindenütt győzedelmeskedő Rómaiak 14 esztendeig ostromlották, és álhatatosán, 's vitézi módon védelmezték azt a' lakosok. Végtére minden eleségek el fogyván feleségeiket 's gyermekeiket magok meg öldösték, a' várost meg gyújtották, magok a' tűz láng közzé ugrostak, és a' prédát szomjúzó ellenségnek a' pufzta köfalaknál egyebet nem hagytak. Az újabb világi történeteknek könyvében illy példák valósággal nem találhatnák. “

Spanyol Ország.

Burgosból, Decemb. 10-ik napján. Azok az Országos utak, a' mellyek a' Frantzia Armadiának különbkülönb fő hadi szállásaira visznek, most már bátorsagosabbak lévén, azokonn minden veszedelem nélkül lehet járni. — Az utak mellett fekvő helységekben lakó parasztok, el hagyott honnyaikba lassan lassan vissza térnek, és kenyeret, almát, bort, 's más féle eleséget visznek a' piatzokra. Noha Burgos városa, vakmerő ellentállása miatt nem keveset szenvedett: mindazáltal ismét újabb erőt kezd venni, a' honnyaikból ki költözött lakosok lassan lassan oda vissza mennek, 's nyájassan fogadtatnak az ott lévő Frantziáktól. A' Coneglianoi Herczeg (Marsal Moncey) mind addig szemen fogja a' Sarra-gosai erőtséget tartani, mig annak erőszakkal leendő meg vételére Napoleon Csász. parantsolatot nem ad.

A' Madriddban Decemb. 10-ik napján költ 17-ik Frantzia Bülletinnek foglalata a' következőkből áll: „Tegnap, úgymond, Császár Eö Felsége a' Dántzigi Herczeg (Marsal Lefebure) corpusat,

melly csak az előtt való napon érkezett meg Madritba, meg mustálta, 's avval tökéletesen meg volt elégedve. Ma a' Rénusi szövetségébéli segítő seregeket szemlélte meg. A' Nasszauai és Bádeni regimentek jól viselték magokat; ellenben a' Hesszen-Darmstadti sem a' Császár várakozásának, sem annak a' vélekedésnek, mellyet a' Lengyel Országai háborúban keresett, meg nem felelt. — Annak Oberstere, 's Fő Strázsamestere középfzerü embernek lenni mondatnak. — Az Istriai Herczeg (Marsal Befsieres) ezen hólnap 6-ikán marsirozott ki Gvadalaxarából (Algarbiának középfzerü városából) a' Saragofsa és Valentzia közt való utakat az insurgensektől meg tisztította, 's 500-at ejtett közzülök fogságra. Bastan mellett egy 500 főből álló batalliont a' Fr. lovaság körül vett, 's nagy részént mind öfzve aprította. — A' Tudela mellett meg verettetett, Generálifsaitól, tisztjeitől, és magoktól a' Spanyoloktól el hágyattatott ellenséges armada 6000 főnel többől nem áll. — Decemb. 8-ikán, éjfélkor a' St. Cruz mellett lévő ellenséges Corpust az Istriai Herczeg General Montbrün által megtámadtatta, a' ki 1000 embert ejtett abból fogságra. Ez a' sereg Madrideon által Andaluziába szándékozott futni, de fel tett tzelját el nem érhetvén a' Guenzai hegyekbe futott 's ott széllyel ofzlott.

Ezen hadi Bülletin kívül több el fogatott leveleket is közöl a' Publicummal a' Párisi Monitör. Egyiknek, melly Siguenzában December 4-ikén költ, ez a' foglalatja van: A' mi trupjaink, úgymond, minden oldalról megverettek, a' leg nagyobb zurzarban hátrálnak, mezitláb futnak, 's mindenben nagy szükséget szenvednek. Tudela mellett kilentz

egész óráig verekedett a' mi centralis armádiánk, 8000 embert fogtak el közülünk a' győzedelmes Frantziák, és 4000 Spanyolok, 's ezek közt General Pedro is a' tsata piaczon halva maradtak. — A' hátralásban még 3000 embert vesztettünk, 's az egész gyalog seregünk szélyel szóratott. A' General Castannos vezérlése alatt volt 60000 emberből 10000 embernél több nem maradt. Maga ez a' General a' Madritti Junta parantsolatjára el fogtattatott, 's el vitetett.

Egy Spanyol hadi tiszt hasonló szomorú foglaltatott levelet írt Decemb. 2-ikán Siguenzából a' magy attyafiának. Kedves rokonom, úgymond, lehetetlen a' mi szerentsétlen armádiánknek szomorú voltát le írni. — Castannos, a' kinek olly igen kedvezett a' haza, a' mint mondják, maga volt ennek szerző oka. Az utolsó hónapnak (t. i. Novembernek) 20-ikán, minden osztályseregek parantsolatot vettek az együvé való gyűlésre, melly meg is esett. A' Calahorrában volt első osztály sereg onnan éjfélkor ki marsirozván, néhány minutummal annak-utánna az ellenség oda bé ment, és mindazokat, a' kik ellentállani, 's őket útjokban meg akadályoztatni igyekeztek, öfzve vagdalták. Azután hátra lévő seregünket üzték, és ha a' 4-ik osztály sereg jó korán hozzájuk nem érkezett volna, sokkal nagyobb zürzavarba kellett volna esniek. — Azon közben a' mi armádiánkat is üzte az ellenség, melly Cascante-ig Tudela mellett a' leg nagyobb rendeletlenséggel futott. Ott még jobban nevedett a' zürzavar; ezt a' várost ugyan is a' Frantziák megtámadtak, ez azon izempillantatban, a' mellyben annak segítségere bátran mentünk volna, velünk

szembe szállottak, és bal szárnyunkat körül vették. Kilentz óráig tartott velek való verekedésünk után, a' Valenciai armádiától 8000 embert el fogtak, 4000-nél többet meg öltek. — Azon éjjel armadiánk jobb szárnyát is meg támadták 6000 főből álló lovasfággal, 's kétség kívül el is vágta volna minket az armádiától, ha három batallion nem jött volna segítségünkre, mellyek három óráig tartó szörnyű tüzet állottak ki. Magam is jelen voltam ebben a' véres verekedésben, mellyben 3000 emberünk veszett el, a' gyalogság pedig egészen széllyel szórattott. — Az Afrikai batallionnak Oberstere 16 granatirofossal vonta magát hátrább, a' többi, a' ki életben maradt, széllyel futott. Minden tábori szekereink, ágyúink, munitzióink, és hadi kasszánk az ellenség kezébe estek. “

Madridban a' Herczeg Infantado palotájában az Asturiai hercegnének két irással telyes ládátskája találtatott, mellyekből sok fontos dolgot lehet ki tanulni.

„Tegnap General Castannos a' vezérségtől meg fosztatott, és ma hadi itilöszék eleibe idéztetvén dolgai szorosán meg vizsgálattak. Minden rajtunk történt szerentsétlenségnek okává öt teszik a' katonák, 's haza árulással vádolják, magam is azt tartom, mivel két hólnaptól fogva szüntelen tsal és tsábit bennünket. “

Egy mas Spanyol hadi tizt Siguenzából következő foglalatú levelet irt Decemb. 4-ikén egy jó barátjának: Kedves barátom! Ugy tartom, hogy mindenről, a' mi rajtunk történt, tudósittatva vagy; én mindazáltal ezt is hozzá adom, hogy a' General Castannos vezérlésére bizatott 60000 főből álló

ármádia ezen a városon ki mondhatatlan zűrzávarban ment által, lehetetlen azt a kárt le írni, melyet ök ennek a tartománynak tolvajlások 's prédalások által tettek. Abból 10000 embernél több nem maradt. — General Castannos fogságra vitetett, a' Fő Junta eleibe idéztetik, mitsoda kimenetele lefzen dolgának nem tudjuk s. a. t."

Orosz Birodalom.

Gróf Romanzoff Orosz Császári minister, a' ki azon Birodalombéli utaknak, canalisoknak 's kikötőhelyeknek, építésekben, a' folyóvizeknek hajókázóvá való tételekben, és az utaknak készítéseiben különös szorgalmatosságot mutatott, 's annál fogva uralkodó Fejedelmének maga eránt való bizodalmit egész mértékben megnyerte; az Erfurti Congressusban való jelenlétében is Hazájának hasznára munkalódni igyekezett. Ugyan is az ő javaslására hat Inzsínörséget tanuló ifjakat küld a' Fels. Orosz Császár Münchenbe a' végre, hogy az oda való vizi- hid- és út tsinalás mesterségnek fő Directoránál Bavariai Kir. titkos Tanácsos Wibekind Urnál azon mesterséget meg tanulják. — Ennek a' tudós és közhaszonra termett ferfiúnak, kivel az Orosz Császár Erfurtban sokáig befélgetett, egy igen betses briliántos gyűrüt ajándékozni, e' mellett 3500 forintokból álló fizetést rendelni méltoztatott Eö Csász. Felsege esztendőnként. — Azon hat ifjak már Münchenbe mentek, és jó summa pénz van az ő tanulásokra rendeltetve.

A' Hamburgi közönséges újságlevelek fzerént Orosz General Kamenskji, és Svékus General Adelkreutz olly békefséges egyefségre léptek

egymással, melly fzerént a' Svéciai Finnlandia Tornea városáig egészlen az Orosz Birodalomnak adattott. E' dolgot a' Rigai közönséges újságlevelek is meg erősítik, ezt is hozzá tévén, hogy Svéciának Rémi folyovizen túl lévő része is az Orosz Birodalomnak engedtetett.

Az Orosz Csász. testörző seregnek tiztjei, az Eö Csász. Felsege Német Országból fzerentséfsen lett visszamenetelen való örömöknek kinyilatkoztatására, a' múlt December első napján, igen fényes és költséges bált adtak, mellyet az özvegy és uralkodó Császárnék, Konstantin nagy Herczeg, a' Császári Familiának minden tagjai, minden polgári 's hadi Status föbb tiztek, ministerek, külső Országi követek jelenlétekkel meg tizteltek. Ez a' bál 80 ezer rubelbe került.

Néhány Német Országi közönséges újságlevelek azt hirdették, hogy I. Sándor Orosz Császár Erfurtban való mulatása alatt a' Liflandiai és Kurlandiai tanuló ifjúságnak méltoztatott volna meg engedni, hogy ennekutánna a' Jénai Universitásban is tanulhassanak. Ezt a' közönséges hírt a' Pétersburgi udvari újság levelek egészlen meg táfolják.

Altonából Decemb. 10 ik napján. Azoknak a' békefséges feltételeknek, a' mellyeket a' Dániai fő Kormányfzék a' Svéciai Király eleibe terjesztett, még eddig semmi sikere sem vólt, de mivel Angliának szives vele való bánásáról már kételkedni kezd, reményleni lehet, hogy másképen fog gondolkozni. — A' Pétersburgi levelek azt hirdetik, hogy I. Sándor Császár egy különös Commissiot nevezett volna ki a' végre, hogy a' Svéciai Királytól elnyert Finnlandiára nézve új alkotmányt készítsen. Az

onnan Pētersburgba küldetett Finnlandiai deputatú-
sok is mindenkor jelen vannak az ez eránt tartatni
szokott tanátskozásokban.

Török Birodalom.

A' leg újabb Konstantzinápolyi tudósítások sze-
rént, az a' revolutio, mellyet a' mult Novemberben
a' Jantsárok ott indítottak, azon városnak külső vá-
rosára, az úgy nevezett Perára, a' hol tudniillik az
Európai uralkodó udvaroknak követjeik, és a' neve-
zetesebb kerefztény lakosok laknak, ki nem terjedt,
kivéven a' benneki támadt félelmet. — A' 2-ik De-
cemberi Odefszai tudósítások fzerént, a' vólt Török
Nagy Vezér Mustafa Bajraktar azon revolu-
tióban a' maga életét el nem vesztette, hanem Nov.
15-ik napján, minekutánna a' maga palotáját puska-
por által a' levegőbe vettette fel vólna, idegen kön-
tösbe fel öltözve a' Török hajókra futott, a' hon-
nan mindjárt 5000 Seymenseket, az az, Európai
módon organisaltatott katonákat küldött Konstantzi-
nápolyba a' Jantsárok ellen.

Meg-jegyzésré méltó dolog, hogy a' 19-ik No-
vemberi Konstantzinápolyi revolutió alatt, a' meg-
öletett Mustafa Császárnak egyik kedvés felesége
nagyon meg ijedvén gyermek ágyba esett, és egy
fiút szült, de mivel időnek előtte jött e' világra,
24 órá múlva meg hólt, másként ezt ültették vói-
na a' Jantsárok az uralkodó székbe.

Azon revolutió alkalmatofságával, a' maga fa-
lusi hazában mulató Tatar Kánhoz 2000 Jantsár ment
ágyukkal és muniókkal, olly fel tétellel, hogy ott

a' Kapután Basát és Kadri Basát, a' kik a' revolúció alatt egy kis hajón hozzá futottak, meg fogháisák 's meg ölhesék; de ök a' gyanú pertől felvén ott sokáig nem mulattak, hanem Rudsukba mentek, a' hol Mustafa Bajraktár fő vezér is vagyon. — A' Serailnak, az az, a' Császári lakóvárnak az a' része is, mellyben a' Diván gyűlést szokott tartani, meg égvén, most a' Jussuf Aga palotájába tartya tanátskozásit.

A' Mustafa Bajraktár után következett nagy Vezér, Mechmet Aga, a' ki annakelőtte Csiauz Basi vólt, már koros ember lévén azon fontos tisztségnek folytatására nem olly alkalmas, mint vólt az ő előtte való Nagy Vezér.

H i r a d á s .

Felső Magyar Országban a' Királyi Kerületbéli Bányász Törvényészék, ennél fogva, kinek kinek, a' kiknek illik tudtokra adattya, hogy mivel mind a' Magyar Hazában, mind ezen kívül számosan találtnak olyanok a' kik a' Felső Magyar Országi Bányász Kerületben lévő bányákban több 's kevesebb részt birnak; mindazáltal a' 12.ik tikkelynek 2.ik szakasza, nevezetesen a' Maximilian Törvénykönyve 14.ik tikkelyének 3.ik szakasza ellen sem Képviselőket, sem hiteleseket, sem olly biztosokat nem tartanak, a' kik helyettek, a' reájok esendő költségeket a' munkásoknak előre le fizetnék, vagy a' kik a' történhető perekben a' Bányász - Törvényészéknél az ő képeket viselnék, leg alább sem ezen Kerületbéli Bányász Törvényészéknél, sem az ez alatt lévő

Golnitzi, Iglói, és Rosnyói All-Bányász Törvényszékek-
nél még ez eránt semmi jelentést nem tettek. Melly-
ből a' következik, hogy azok a' szegény munkások,
a' kik a' törvény védelme alatt élnek, gyakorta,
szokott munkáiknak félbeszakasztásával, és véres ve-
rejtéssel érdemlett béreknek el vesztésével, több
napra földre, a' bánya birtokosoknak lakhelyekre men-
ni kényszerítettnek, 's ennél fogva a' bányáknak
miveltetése nagy hátra maradást szenved.

Ahoz képest, minden bányabirtokosok akármelly
kár- 's rendbéliék legyenek is ök, meg hivattatnak,
hogy a' fellyebb említett törvényeknek rendelkezé-
szerént, vagy bányájokban, vagy leg alább azoknak
szomszédságában rendelkezésszerűen olyakat, a' kiknek
bányáiknak művelésekre szükséges költséget adjanak,
és a' kik a' támadható perekben az ő képeket visel-
lyék, 's ezen kinevezést, és a' kép viselőnek nevét,
vagy ezen Kerületbéli Kir. Bánya Törvényszéknek,
vagy más All-Székeknek jelentsék be; különben hogy-
ha panasz tétetődik a' meg érdemlett bérnek ki nem
fizetése miatt, minden személybeli választás nélkül,
vele, a' fent nevezett Maximilian Törvénykönyve-
nek 16-ik cikkelye szerént fognak bánni, és
az őket illető bányabéli részt elkerülhetetlenül el-
vesztik. — Költ Szomólnokon, Nov. 26. ik
napján, 1808-ik esztendőben. — Takta-Kenyézsi
Drevenyák Ferencz Xavér, Sz. István Apost. Király
Rendjének kis Keresztese, Cs. K. valóságos Udvari
Tanácsos, és a' Kir. Bányász Kerületbéli Törvény-
széknek Előülője.